Työ ja turva -osasto/Pirjo Väänänen/ea **9.10.2017**

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

HE 121/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

SAK kannattaa esitettyä muutosta, jonka mukaan yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta ei arvioitaisi neljän kuukauden aikana yritystoiminnan aloittamisesta lukien. Yritystoiminnan aloittamista tuettaisiin näin työttömyysturvalla ja etuudensaajaa koskisi yleiset työttömyysetuuden saamisen edellytykset. Huomattava on, että muutos kasvattaa työttömyysturvamenoja etenkin ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa saavien osalta. Muutos vastaa näin ansiosidonnaisen työttömyysturvan käyttöä aktiivitoimiin vaikka starttirahaa koskevia muutosesityksiä ei tehty.

SAK kannattaa myös hallituksen esitykseen sisältyvää liikkuvuusavustuksen laajentamista osa-aikaiseen työhön ja rekrytointikoulutukseen sekä korotusosien maksamista. Lausuntojen perusteella etuuden hakemiseen lisätyt joustot helpottavat etuuden käyttämistä. Etuus on nyt evätty työttömiltä, joilla muutoin olisi siihen ollut oikeus, mutta eivät ole osanneet hakea etuutta ennen työsuhteen alkua.

Esitykseen sisältyy osaltaan ammatillisen koulutuksen reformista johtuvia muutoksia. Ehdotuksen mukaan opintojen laajuutta ei ammatillisessa koulutuksessa enää selvitettäisi, sillä selvittämisestä aiheutuu vaivaa työnhakijalle sekä hallinnollista työtä työ- ja elinkeinotoimistolle. SAK:n näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset eivät ole reformin vuoksi näin ohuilla perusteluilla välttämättömiä.

Vaikutusten arvioinnin kohdassa ammatilliseen koulutukseen liittyvien muutosten vaikutus työttömiin jää hyvin avoimeksi. Tilastotietoja ei ole ja määrän arvioidaan olevan vähäinen. Suhde perustuslakiin kohdassa todetaan ensimäistä kertaa muutosten voivan tarkoittaa, ettei työnhakijalla enää ole opintojen takia oikeutta työttömyysetuuteen.

SAK:lla on huoli, että sivutoiminen opiskelu työttömyysturvalla tulisi hallituksen esityksellä vaikeutumaan. Esityksessä todetaan, että jos henkilöllä ei ehdotettujen muutosten jälkeen olisi oikeutta työttömyysetuuteen, hänellä olisi oikeus opintotukeen. Etuudet eivät kuitenkaan ole sidoksissa toisiinsa. Muutos ei saa johtaa tilanteisiin, joissa henkilöllä ei lopulta ole oikeutta toimeentulon turvaavaan etuuteen – ei opintotukeen eikä työttömyysetuuteen.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot: Työllisyysasioiden päällikkö Pirjo Väänänen, pirjo.vaananen@sak.fi